

OPAS HELSINKILÄISEN ASUNNOTTOMAN NUOREN AUTTAMISEEN

Haasteita ja ratkaisuehdotuksia asunnottoman nuoren auttamiseksi ja käytännön työn tueksi

C70

OPAS HELSINKILÄISEN ASUNNOTTOMAN NUOREN AUTTAMISEEN

Haasteita ja ratkaisuehdotuksia asunnottoman nuoren auttamiseksi ja käytännön työn tueksi

Johdanto

Tämä opas on syntynyt Nuoli-hankkeen ja nuorille kohdenetun SAVE-hanketyön keväällä 2021 yhteistyössä järjestämien nuorten asunnottomuustyöpajojen tuloksena. Työpajoja järjestettiin kolme ja niihin osallistui yli 40 asunnottomien nuorten kanssa toimivaa kunta-, valtio- ja järjestötoimijaa. Opas julkaistiin verkkoversiona marraskuussa 2021 ja sitä on päivitetty kesällä 2022.

Stadin asunnottomuuden vähentämisen ja ennaltaehkäisyn SAVE-hanke on Helsingin kaupungin ja Sosiaali- ja terveysministeriön rahoittama asunnottomuutta vähentävien sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämishanke (2020–2022). Hankkeessa tavoitteena on kehittää asunnottomille ja asunnottomuusuhan alla oleville 18–29-vuotiaille nuorille jalkautuva ja monialainen työmalli sekä laajentaa asumisneuvontaa.

Nuoli - nuorten kohtaamis- ja tukipiste on tarkoitettu asunnottomille ja vakavan asunnottomuusuhan alla oleville nuorille. Nuolen kohderyhmänä ovat 16–29-vuotiaat asunnottomat, päihteitä käyttävät nuoret, joilla on mielenterveyden kanssa haasteita ja jotka oireilevat rikoksilla. Nuolessa voi

asioida ympäri vuorokauden anonyymisti ilman kuntarajoja, myös päihtyneenä.

Nuoli - nuorten kohtaamis- ja tukipisteen toimintaa rahoittaa STEA. Nuoli aloitti toimintansa Sininauhasäätiön ja Vailla vakinaista asuntoa ry:n kolmivuotisena kumpanuushankkeena (2019–2021).

Oppaaseen on koottu työpajoihin osallistuneiden toimijoiden esittämiä ratkaisuehdotuksia asunnottomien nuorten auttamiseksi teemoittain. Lisäksi teemoittain käsiteltäviin kokonaisuuksiin ja palveluihin on lisätty internetlinkkejä, mistä työntekijät löytävät aiheesta lisää tietoa. Toivomme, että oppaasta on konkreettista hyötyä asunnottomien nuorten kanssa työskenteleville. Lisäksi opas sopii esimerkiksi perehdytysmateriaaliksi uusille työntekijöille, joille palvelujärjestelmä, viranomaiset sekä muut auttajatahot eivät ole entuudestaan tuttuja.

Terveisin

Päivi Malmivaara (Sininauhasäätiö) ja
Elisabet Erkkilä (Helsingin kaupunki)

Sisälllys

Johdanto	5
Tyypillistä asunnotonta nuorta ei ole	8
Toimeentulotuki, sosiaalityö ja perustarpeiden turvaaminen	9
Haaste: Akuutti taloudellisen tuen ja ruoan tarve sekä palvelut virka-ajan ulkopuolella	9
Toimeentulotuen hakeminen	9
Kelan erityispalvelut	10
Sosiaalipäivystys	10
Haaste: Sosiaalityön palveluiden ulkopuolella	11
Sosiaalityö	11
Kuntalaisuus	12
Haaste: Perustarpeiden turvaaminen	13
Asuminen	15
Haaste: Akuutti yösijan ja hätämajoituksen tarve	15
Hätä- ja tilapäismajoitus.....	16
Haaste: Pysyvän ratkaisun löytäminen asumistilanteeseen	18
Tuettu asuminen.....	18
Muita ratkaisuja asumistilanteeseen	19
Kuntakohtaiset asumismenojen rajat.....	19
Vuokravakuus.....	20

Terveydentila	21
Haaste: Akuuttia somaattista sairaanhoitoa vaativa tilanne	21
Haaste: Hoitamaton somaattinen sairaus ja kiireetön hoito	23
Haaste: Psykiatrisen hoidon tarve	24
Haaste: Raskaus	26
Jos nuori haluaa pitää lapsen	27
Jos nuori ei halua pitää lasta	28
Haaste: Seksuaalinen kaltoinkohtelu ja vastikkeellinen seksi	29
Vinkkejä puheeksi ottamiseen	29
Jos nuori on raiskattu tai yritetty raiskata	30
Jos nuori myy seksipalveluita tai hänellä on vastikkeellista seksiä	30
 Päihteiden käyttö	 31
Haaste: Hoidon ulkopuolella oleminen ja akuutin päihdevieroituksen tarve	31
Haittoja vähentävä työ	31
Opioidiriippuvaisten korvaushoito	32
Haaste: Pidemmän päihdehoidon ja -kuntoutuksen tarve	33
 Rikosoikeudelliset asiat	 34
Haaste: Tulossa oleva oikeudenkäynti ja vankeusaikaan/vapautumiseen valmistautuminen	34
Rikosseuraamuslaitos (RISE)	34
Yhdyskuntaseuraamukset	34
Haaste: Väkivallan uhka parisuhteessa tai kadulla	36
 Ongelmat palvelujen toteutumisessa	 38
Potilas- ja sosiaaliasiamies	38
Eduskunnan oikeusasiamies	38

Kuva: Janne Toivoniemi

Tyypillistä asunnotonta nuorta ei ole, joten

- » ole aidosti kiinnostunut nuoren tilanteesta
- » kuuntele mitä nuori sinulle kertoo ilman, että sinulla on kaikki vastaukset valmiina
- » auttaminen ja tukeminen tapahtuu nuoren omilla ehdoilla ja luvalla
- » pyri auttamaan oikea-aikaisesti ja kerro vaihtoehtoista
- » tee yhteistyötä nuoren ja hänen verkostojensa kanssa ja pidä verkostot ajan tasalla

Traumatietoinen lähestymistapa on tärkeää kaikessa asunottomuustyössä.

TOIMEENTULOTUKI, SOSIAALITYÖ JA PERUSTARPEIDEN TURVAAMINEN

Haaste

Akuutti taloudellisen tuen ja ruoan tarve sekä palvelut virka-ajan ulkopuolella

Akuutti taloudellisen tuen tarve tarkoittaa tilannetta, jossa nuorella ei ole varaa ostaa ruokaa tai akuutisti tarvitsemiaan lääkkeitä. Tällainen tilanne voi johtua esimerkiksi siitä, että nuoren omaisuus on varastettu tai nuori ei ole hakenut toimeentulotukea ajoissa. Virka-ajan ulkopuolella näihin akuutteihin tilanteisiin vastaa sosiaalipäivystys.

Ratkaisuehdotuksia

Toimeentulotuen hakeminen

Yhteys Kelaan ja kiireellisen toimeentulotuen hakemus vireille, esimerkiksi maksusitoumus henkilökorttiin (kriisitilanteen vuoksi väliaikainen) ja valokuviin sekä lääkkeisiin ja elintarvikkeisiin nuoren tarpeen mukaan. Ennen yhteydenottoa Kelaan nuorelta selvitetään minne päätökset ja maksusitoumukset toimitetaan.

www.kela.fi/yhteistyokumppanit-toimeentulotuki

Kelan yhteistyökumppanien chat -palvelussa viranomaista tai palveluntuottajaa neuvotaan yleisellä tasolla. Chatti on avoinna ma-pe klo 9–15.

Jos nuorella ei ole pankkikorttia voidaan nuorelle tilata ns. **prepaid -kortti**

www.kela.fi/-/prepaid-kortit-korvaavat-maksuosoitukset

Kelasta on mahdollisuus selvittää oikeus **takautuvaan toimeentulotukeen**. Toimeentulotuesta päätettäessä Kela saattaa edellyttää työnhaun voimassaoloa.

toimistot.te-palvelut.fi/uusimaa/nuoret

Kiireettömät maksusitoumukset, esim. silmälaseihin tai lääkkeisiin, haetaan Kelasta. Kelasta voidaan pyytää siirtämään hakemus sosiaalitoimeen koskien **täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea**.

Kelasta voidaan myös tehdä ilmoitus sosiaalityön tarpeesta kuntaan. Ilmoituksen voi tehdä ilman suostumusta, jos sitä ei voida saada ja katsotaan ettei nuori pysty vastaamaan omasta huolenpidostaan, terveydestään tai turvallisuudestaan.

Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki haetaan sosiaalitoimesta.

Kiireellisen täydentävän tai ehkäisevän toimeentulotuen hakeminen ei edellytä perustoimeentulotukipäätöksen voimassaoloa. Kiireellisissä tapauksissa soitto sosiaalitoimeen saattaa olla riittävä ja tilanne hoituu sosiaalitoimen kautta (esim. akuutti ruoan tai lääkkeiden tarve).

Akuutissa tilanteessa sosiaalityöntekijä voi jättää suullisen toimeentulotukihakemuksen Kelaan, jos nuorella ei esim. ole puhelinta.

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/sosiaalinen-tuki-ja-toimeentulo/sosiaalityo/nuoret/

Kela-asioiden käsittelyä voidaan kiirehtiä niin, että asiakas on itse puhelimitse yhteydessä Kelaan tai muu viranomaisen kiirehtii käsittelyä Kelan viranomaislinjalle soittamalla. (Viranomaislinja 020 692 235 palvelee ma-pe klo 9–15).

Kelan erityispalvelut

Kelassa on henkilökohtainen palvelu erityistä tukea tarvitseville asiakkaille. Erityispalvelussa asiakas saa Kelasta oman yhteyshenkilön. Yhteyshenkilö pitää asiakkaaseen yhteyttä ja auttaa häntä saamaan Kela-asiat kuntoon.

<https://www.kela.fi/yhteistyokumppanit-asiakaspalvelu-erityispalvelut>

• • •

Sosiaalipäivystys

Sosiaalipäivystys arvioi välttämättömän ja kiireellisen sosiaalipalvelujen tarpeen joka päivä virka-ajan ulkopuolella puh. 020 696 006.

• • •

Kriisipäivystys

Kriisipäivystys tarjoaa akuuttia kriisiapua, neuvontaa ja ohjausta äkillisissä kriisitilanteissa. Puh. 09 3104 4222 joka päivä ympäri vuorokauden.

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/terveyspalvelut/paivystys/sokri-paivystys/

Haaste

Sosiaalityön palveluiden ulkopuolella

Sosiaalityön palveluiden ulkopuolella olevalla nuorella ei ole nimettyä vastuuhenkilöä nuorten sosiaalityössä tai hän ei ole jälkihuollon sosiaalityön palveluiden piirissä. Tällainen tilanne voi johtua esimerkiksi siitä, että nuori on muuttanut toiseen kuntaan, hänen sosiaalityön asiakkuutensa ei ole käynnistynyt tai hänen palvelunsa ovat katkenneet jostakin muusta syystä.

Ratkaisuehdotuksia

Sosiaalityö

Nuoren luvalla voi olla yhteydessä nuorten sosiaalityöhön, missä nuorella on oikeus sosiaalihuoltolakiin perustuvaan **palvelutarpeen arvi**o. Sosiaalityöstä nuori saa tukea ja apua asumiseen, koulutukseen, työhön/työttömyyteen, terveyteen ja sosiaalisiin suhteisiin liittyvissä asioissa.

Nuorten sosiaalityö

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/sosiaalinen-tuki-ja-toimeentulo/sosiaalityo/nuoret/

Vaihtoehtoisesti nuorella voi olla lastensuojelun jälkihuollon sosiaalityön asiakkuus tai oikeus jälkihuollon sosiaalityöhön 25-ikävuoteen saakka. Jälkihuollossa nuorella on tukena sosiaalityöntekijä ja jälkihuollon ohjaaja.

www.hel.fi/sote/toimipisteet-fi/aakkosittain/lastensuojelu/sosiaalityo/jalkihuolto/jalkihuollon-sosiaalityo

Mikäli nuoren tilanne aiheuttaa erityistä huolta voidaan hänen tilanteestaan tehdä sosiaalitoimeen erillinen **ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta**.

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/sosiaalinen-tuki-ja-toimeentulo/sosiaalityo/yhteydenotto-tai-ilmoitus-sosiaalihuollon-tarpeesta

Ilmoituksen voi tehdä ilman nuoren suostumusta, jos sellaista ei voida saada ja katsotaan, ettei nuori pysty vastaamaan omasta huolenpidostaan, terveydestään tai turvallisuudestaan.

Kuntalaisuus

Jos asunnoton nuori on vastikään vaihtanut kuntalaisuutta (poste restante), tulee nuoren kanssa ottaa yhteys Digi- ja väestötietovirastoon (DVV) puhelimitse ja tehdä lisäselvitys nuoren tilanteesta. Näin kuntalaisuuden vaihto saadaan nopeammin näkyviin järjestelmiin ja nuoren on mahdollista saada kunnan palveluita.

www.dvv.fi/henkiloasiakkaiden-asiakaspalvelu

Kuva: Janne Toivoniemi

Haaste

Perustarpeiden turvaaminen

Matalan kynnyksen päiväkeskukset on lähtökohtaisesti tarkoitettu yli 18-vuotiaille päihteiden käyttäjille, asunnottomille tai muille palveluiden ulkopuolella oleville ihmisille. Päiväkeskuksesta riippuen niissä voi levätä sekä saada keskusteluapua ja asioimistukea. Päiväkeskukset tarjoavat usein myös kahvia ja pientä syömistä sekä mahdollisuuden pestä pyykkiä ja huolehtia hygieniasta.

Ratkaisuehdotuksia

Sympyksissä on tarjolla puuroa, kahvia ja leipää sekä erilaista toimintaa ja palveluja. Sympyksiset on tarkoitettu aikuisille päihde- ja mielenterveysasiakkaille ja niissä voi asioida anonyymisti. Palveluihin kuuluu mm. suonen sisäisesti huumausaineita käyttävien sosiaali- ja terveysneuvonta, ja huumeiden käytöstä johtuvien haittojen vähentäminen.

Aukioloajat: ma, ti, to ja pe klo 10–15,
ke klo 9–14

 www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/mielenterveys-ja-paihdepalvelut/paihdepalvelut/paivatoiminta/sympyksiset/

Päivätoiminta Itiksen Sympkis

Osoite: Turunlinnantie 14 A
puh. 040 637 8837

Päivätoiminta Kontulan Sympkis

Osoite: Keinulaudankuja 4
puh. 040 149 5302

Päivätoiminta Sörkan Sympkis

Osoite: Pääskylänrinne 5 B
puh. 040 635 0153

...

Illusiassa voi huolehtia perustarpeista. Tarjolla on aamupalaa sekä mahdollisuus peseytymiseen ja pyykinpesuun. Päivälepohuoneessa voi nukkua Illusian aukioloaikoina. Tavaroita voi säilyttää lukollisissa lokeroissa. Lisäksi Illusiassa on kaksi asiakastietokonetta, joilla voi asioida verkossa.

Aukioloajat: ma-su klo 9-15
Osoite: Mäkelänkatu 50 B
puh. 040 631 9475

www.sininauhasaatio.fi/paivakeskustoiminta/paivakeskus-illusia/

• • •

Vepassa voi levähtää, viettää aikaa, syödä lämpimän aterian, kertoa ongelmistaan ja saada tukea sopiviin palveluihin hakeutumisessa. Vepassa tarjotaan kerran päivässä lämmin ruoka, ja kahvia, teetä ja leipää on saatavilla. Kävijöiden käytössä on tietokone ja puhelinta on mahdollista käyttää vierastoasioiden hoitamiseen.

Aukioloajat: ma-ke ja pe klo 9-19,
to klo 9-14 ja 17-19
Osoite: Ratamestarinkatu 6,
Itä-Pasila.
puh. 050-443 1065

vvary.fi/vepa/

• • •

Hietaniemenkadun palvelukeskus tarjoaa asunnottomille henkilöille päivittäin maksuttoman aamiaisen, edullisen lounaan ja päivällisen sekä sauna- ja suihkumahdollisuuden ja mahdollisuuden pesettää päällä olevat vaatteet. Lisäksi palvelukeskuksessa on mahdollista asioida virka-aikaan sairaanhoitajalla, lääkäriä, sosiaalityöntekijällä ja sosiaaliohjaajalla ilman ajanvarausta.

Aukioloajat: joka päivä klo 7.30-18, aamiainen klo 7.30-9.30, lounas klo 11-13, päivällinen klo 16.15-17.30, sauna ja pesula klo 7.30-13

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/sosiaalinen-tuki-ja-toimeentulo/asunnottomien-tuet-ja-palvelut/palvelukeskukset/palvelukeskus

• • •

Muita päivätoimintapaikkoja:

Tietoa muista päivätoimintapaikoista löytyy Sininauhasaatiön kokoamasta, palveluoppaasta Opas kadun kansalle.

www.sininauhasaatio.fi/toimintamme/maahanmuuttaneiden-toiminta/

Kuva: Nqobile Vundla / Unsplash

ASUMINEN

Haaste

Akuutti yösijan ja hätämajoituksen tarve

Akuutin yösijan ja hätämajoituksen tarve tarkoittaa tilannetta, jossa asunnottomalla helsinkiläisellä nuorella ei ole paikkaa missä yöpyä. Tällaisessa tilanteessa nuoren voi ohjata hätä- ja tilapäismajoituksen palveluihin.

Hätämajoituksilla tarkoitetaan viimesijaista lyhytaikaista majoittumista. Tilapäismajoituksella tarkoitetaan pidempiaikaista majoittumista asumisen kriisitilanteessa. Tilapäismajoitukseen haetaan Hietaniemenkadun palvelukeskuksen sosiaaliohjaajien kautta.

Ratkaisuehdotuksia

Hätä- ja tilapäismajoitus

Akuutissa yösijan tarpeessa olevan nuoren kanssa keskustellaan hätä- ja tilapäismajoituksesta, jonne hänet voidaan tarvittaessa ohjata tai saattaa.

Hietaniemenkadun palvelukeskus

Paikkavaraus paikan päällä tai soittamalla klo 9–16. Hätämajoitus on auki klo 17–09, os. Hietaniemenkatu 5b, 00100 (sisään Lapuankadun puolelta) p. 09 310 46628.

Palvelukeskuksen kautta pääsee myös Inarintien päihtettömään hätämajoitukseen ja Alppikulman hätämajoitukseen.

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/sosiaalinen-tuki-ja-toimeentulo/asunnottomien-tuet-ja-palvelut/palvelukeskukset/palvelukeskus

• • •

Nuoli

Avoinna 24/7
os. Mäkelänkatu 50, 00510 Helsinki
(sisäänkäynti Nokiankujan puolelta)
p. 044 354 1119.

www.nuolitukipiste.fi

• • •

Nuorten turvatalo

Tilapäistä majoitusta esim. päihtettömille nuorille joka päivä klo 17–10. os. Uudenmaankatu 32 A, 00120 Helsinki
p. 09 622 4322.

www.punainenristi.fi/globalassets/6.-tyomme--paasivu/nuorten-turvatalot/ammattilaisille/tilapaista_majoitusta.pdf

• • •

Yökeskus Kalkkers

Toimii matalan kynnyksen kriisipisteenä kaikille asunnottomille talvikaudella, ma-su 22–06. os: Ratamestarinkatu 6, Itä-Pasila.

vvary.fi/yokeskus-kalkkers/

• • •

Paperittomien ja Euroopan liikkuvanväestön hätämajoitus

Hakeutuminen maahanmuuttoyksikön kautta, Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskus, Työpajankatu 14 A. Ma-pe klo 9–16.

Kiireellisissä tilanteissa iltaisin tai viikonloppuisin vapaita majoituspaikkoja voi tiedustella suoraan os. Inarintie 8 klo 20 jälkeen.

Euroopan liikkuva väestö voi hakeutua suoraan Inarintielle klo 17 alkaen.

www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/hallinto/palvelut/palvelukuvaus?id=7471

• • •

Nuori voidaan ilmoittaa **Pelastusarmeijan Castreninkadun ja Vailla vaki-naista asuntoa ry:n Tuvan** tilapäisma-joitusten jonoihin Hietaniemenkadun palvelukeskuksen sosiaalihojajien kautta.

p. 09 310 42997 tai p. 09 310 24371.

Kuva: cottonbro

Haaste

Pysyvän ratkaisun löytäminen asumistilanteeseen

Pysyvän ratkaisun löytäminen asunnottoman nuoren asumistilanteeseen edellyttää nuoren asumiseen liittyvien tarpeiden kartoittamista ja hänelle sopivan asumismuodon etsimistä.

Ratkaisuehdotuksia

Tuettu asuminen

Pysyvän asumisratkaisun löytämiseksi nuorelle voidaan varata aika tuetun asumisen tarpeen arvioon. Tuetulla asumisella tarkoitetaan tilannetta, jossa nuori tarvitsee esimerkiksi tukea talouden hoidossa, vuokran maksussa tai itsestään (ruoka ja henkilökohtainen hygienia) sekä asunnon siisteydestä huolehtimisessa.

Asumisen tuki

(os. Toinen linja 4h, 00530 Helsinki)

hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/sosiaalinen-tuki-ja-toimeentulo/asunnottomien-tuet-ja-palvelut/astu/

Jos nuori pääsee arvion jälkeen tuetun asumisen jonoon, hän ohjautuu jatkossa **asumisen tuen jonotyön** sosiaalihoajaajien ja sairaanhoitajien tuen ja avun piiriin. Palveluohjaus, saattaminen ja rinnalla kulkeminen ovat osa jonotyön palveluita. Jonotyöllä on myös mahdollisuus saattaa nuori päihdepalveluihin, jota kautta asumistilanne voi ratketa.

Mikäli tiedossa on, että nuori jonottaa tuettuun asumiseen, hänen jonotilannettaan voi selvittää soittamalla asumisen tuen sas-sijoittajille:

p. 09 310 74065 tai p. 09 310 43142

• • •

Neuvontanumero ma, ke, pe klo 9–11
p. 09 310 22530.

Nuorten, 18–29-vuotiaiden arviointi- ja sijoitustyö:

- » **Asiakkaat A–K** sosiaalityöntekijä
p. 09 310 34635
- » **Asiakkaat L–Ö** sosiaalityöntekijä
p. 09 310 43585

Muita ratkaisuja asumistilanteeseen

Jos nuori on autettavissa kevyemmällä tuella ja asutettavissa muilla keinoin, hän saa apua asunnon hakuun nuorten sosiaalityöstä.

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/sosiaalinen-tuki-ja-toimeentulo/sosiaalityo/nuoret/

Tilapäistä asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat lyhytaikaista ja kiireellistä apua asumistilanteeseensa. Nuorten sosiaalityössä voidaan kertoittaa mahdollisuutta hakea nuorelle tilapäistä asumista.

hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/hallinto/palvelut/palvelukuvaus?id=7587

Lisäksi **Asumisneuvonta** ja **Ohjaamo** auttavat nuoria asunnon haussa:

Asumisneuvonta:

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/sosiaalinen-tuki-ja-toimeentulo/sosiaalityo/asumisneuvonta/

Ohjaamo:

ohjaamo.hel.fi

Jos asunnottomalla nuorella on taustalla **vuokravelkoja ja/tai vuokra-velkaantumiseen** liittyvä häätö, olisi vuokravelkatilanteeseen hyvä puretua esimerkiksi selvittämällä nuoren velkatilanne vuokranantajalta tai ulosotosta (jos velka on ulosotossa).

asiointi.oikeus.fi

...

Kuntakohtaiset asumismenojen rajat

Asuntoa hakiessa kannattaa ottaa huomioon Kelan kohtuullisena pitämien asumismenojen kuntakohtaiset rajat.

kela.fi/toimeentulotuki-asumismenot

Mikäli löydetyn asunnon vuokra ylittää Kelan kohtuullisena pitämät rajat, voi sosiaalitoimesta selvittää mahdollisuutta saada puoltolausunto vuokran huomioimiseksi kokonaisuudessaan.

...

Vuokravakuus

Kun Kelasta haetaan vuokravakuutta, tulee toimittaa perustoimeentulotuen hakemuksen ja liitteiden lisäksi **asuntotarjous (tai vuokrasopimus) ja vuokravakuushakemus.**

Nuori voi valtuuttaa Kelan olemaan yhteydessä vuokranantajaan, mikäli ei ole selvitetty etukäteen, käykö vuokranantajalle maksusitoumus.

Kela voi nuoren valtuutuksella välittää vuokravakuuden suoraan vuokranantajalle postitse tai suojatulla sähköpostilla.

Mikäli nuori toimittaa vuokravakuuden itse vuokranantajalle, olisi myös hyvä kertoa, mistä toimistolta voi hakea vuokravakuusmaksusitoumuksen.

Kela-asioiden käsittelyä voidaan kiirehtiä niin, että nuori on itse puhelimitse yhteydessä Kelaan tai muu viranomaisen kiirehtii käsittelyä Kelan viranomaislinjalle soittamalla (p. 020 692 235 ma–pe klo 9–15).

Kuva: Janne Toivoniemi

TERVEYDENTILA

Haaste

Akuuttia somaattista sairaanhoitoa vaativa tilanne

Akuutilla somaattisella sairaudella tarkoitetaan äkillistä elimellistä (fyysistä) sairautta/häiriötä, taikka jo olemassa olevaa fyysistä sairautta, jonka tila on pahentunut. Yliannostus, hoitamaton diabetes ja tajunnantasonhäiriö ovat esimerkkejä näistä. Nämä tilanteet vaativat välitöntä reagointia ja sairaanhoitoa.

Ratkaisuehdotuksia

Akuutti somaattinen sairaanhoito

Hätätilanteessa soita aina 112!

Päivystysapu palvelee ympäri vuorokauden p. 116 117, jos mahdollista soita ennen päivystykseen hakeutumista.

Samaan aikaan tulee keskittyä nuoren terveyden turvaamiseen:

- » Annetaan ravintoa ja nesteytystä akuutisti (esim. hoitamaton diabetes).
- » Tarkistetaan tilanne esim. milloin on viimeksi mitannut verensokerit, onko nuorella tarvittavat hoitotarvikkeet, lääkkeet/reseptit/maksusitoumus/Kela-kortti.

...

Kuva: Egor Ivlev / Unsplash

Jos tilanne ei ole niin akuutti nuori voidaan saattaa terveysaseman päivystykseen.

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/terveyspalvelut/paivystys/

...

Kiireellisen hammashoidon ajanvaraus **Maisan** kautta tai soittamalla asiakaspalveluun ma–pe klo 7–14, puh: 09 310 51400.

www.hel.fi/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/terveydenhoito/hammashoito/hammaspaivystys

Päivystysajanvaraus ma–pe klo 14–21 sekä viikonloppuisin ja arkipyhinä klo 8–21, puh. 09 471 71110.

...

Jos epäilyä on myrkytystilanne, voi soittaa **Myrkytystietokeskukseen** p. 0800 147 111 (maksuton, auki ympäri vuorokauden).

Kuva: Photo by Hush Naidoo Jade Photography/Unsplash

Haaste

Hoitamaton somaattinen sairaus ja kiireetön hoito

Mikäli asunnottomalla nuorella on perussairaus (eli jo olemassa oleva, pitkäaikainen sairaus), joka on jäänyt hoitamatta, on terveydentilaa koskeva tilanne hyvä selvittää. Asiaa voi lähteä hoitamaan ottamalla yhteyks perusterveydenhuoltoon.

Ratkaisuehdotuksia

Ei akuutti / hoitamaton perussairaus

Selvitetään aiempi hoitokontakti ja otetaan yhteyttä terveydenhuoltoon sairaudenhoitoa ja reseptiä varten.

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/terveyspalvelut/terveysasemat/terveysasemien-yhteystiedot/

...

Kiireetön hammashoito: Ajanvaraus puhelimitse p. 09 310 51400 (ma–to klo 7–18, pe klo 7–15) ja chatissa (ma–pe klo 8–15).

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/terveyspalvelut/hammashoito/ajanvaraus/

Jatkohoidosta tai seurannasta (esim. verensokerin mittauksista ja seurannasta) on hyvä sopia hoitotahon kanssa. Nuori voi saada kontaktin terveyden-

huoltoon myös sosiaalityön kautta (terveys- ja hyvinvointikeskus -malli).

...

Nuori voidaan ohjata tai saattaa matkailukontin terveyspalvelupisteeseen.

Symppikset

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/mielenterveys-ja-paihdepalvelut/paihdepalvelut/paivatoiminta/symppikset/

Hietaniemenkadun palvelukeskuksen terveyspalvelut

www.hel.fi/Helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/sosiaalinen-tuki-ja-toimeentulo/asunnottomien-tuet-ja-palvelut/palvelukeskukset/palvelut

Haaste

Psykiatrisen hoidon tarve

Asunnottoman nuoren psyykkinen vointi (eli mielenterveys ja henkinen hyvinvointi) voi huonontua esimerkiksi stressaavan elämäntilanteen takia, päihteiden käytön ja/tai psyykkisen sairauden johdosta. Psykiatrisen hoidon tarpeen arviot aina terveydenhuollon ammattilaiset ja mielenterveystyö ohjaa toimintaa.

Ratkaisuehdotuksia

Hätätilanteessa soita aina 112. Päivystysapu palvelee ympäri vuorokauden p. 116 117, jos mahdollista soita ennen päivystykseen hakeutumista.

Nuori voidaan ohjata psykiatrisen hoidon piiriin tai saattaa hänet ensisijaisesti terveysasemalle.

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/mielenterveys-ja-paihdepalvelut/psykiatriset-palvelut/

Kiireellisissä vakavissa aikuisten psykiatrisissa ongelmatilanteissa apua saa myös psykiatrian poliklinikoiden akuuttityöryhmistä tai päivystyksestä.

www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/hallinto/palvelut/palvelukuvaus?id=7438

...

Jos tilanne ei ole akuutti nuori voi saada tarvittaessa terveysaseman lääkärin lähetteen psykiatrian poliklinikalle.

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/mielenterveys-ja-paihdepalvelut/psykiatriset-palvelut/poliklinikat/

Jos tiedossa on, että nuorella on ollut aikaisempi asiakkuus psykiatrian poliklinikalle, varmista ensin onko hoitokontakti päätetty vai kenties vielä voimassa.

...

Nuorisoasemat tarjoavat matalalla kynnyksellä palveluita 13–23-vuotiaille mielenterveyden häiriöillä oireileville nuorille ja heidän läheisilleen.

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/mielenterveys-ja-paihdepalvelut/paihdepalvelut/nuorisoasema

Kuva: Janne Toivoniemi

Mieppi tarjoaa matalankynnyksen mielenterveyspalveluja Helsingissä asuville aikuisille ja yli 13-vuotiaille nuorille.

www.hel.fi/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/terveydenhoito/mielenterveyspalvelut/mielenterveyspalvelupiste-mieppi

...

Jos nuori alkaa oireilla psyykkisesti (esim. väkivaltaisesti) ja häntä on vaikea saada hoidon piiriin, voi Helsingin kaupungin Erityishoidon poliklinikkaa konsultoida. EH-pkl:n työntekijät pystyvät mahdollisuuksiensa mukaan osallistumaan tapaamiselle.

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/mielenterveys-ja-paihdepalvelut/psykiatriset-palvelut/avohoito-muut/erityishoidon-pkl

Haaste

Raskaus

Tieto raskaudesta muuttaa asunnottoman nuoren elämäntilanteen täysin. Raskaustiedon käsittelyyn ja henkiseen hyvinvointiin voi saada apua ja tukea.

Ratkaisuehdotuksia

Jos asunnon ja päihteitä käyttävä nuori kertoo olevansa raskaana, **mahdollinen raskaus tulisi ensin todentaa.**

Nuorella on mahdollisuus tehdä maksuttomasti raskaustesti Hietaniemenkadun palvelukeskuksessa tai Sympiksessä (ks. linkit edellä). Myös jalkautuvat hankkeet voivat olla tukena raskauden todentamisessa.

A-klinikkasäätiön Katuklinikka

a-klinikkasaatio.fi/loyda-apua/katuklinikka

Diakonissalaitoksen Tukialus

www.hdl.fi/blog/tukialushanke

Raskauden todentamisen jälkeinen tuki ja apu riippuvat nuoren omasta päätöksestä.

Kuva: cottonbro

Jos nuori haluaa pitää lapsen

Päihteitä käyttävä nuori ohjataan esim. neuvolaan tai terveysasemalle, mistä tehdään lähete HUS / Naistenklinikan HAL-poliklinikalle (huume-, alkoholi-, lääkepoliklinikka). HAL-poliklinikat ovat lähetteellä toimivia erityisäitiyspoliklinikoita päihteitä käyttäville raskaana oleville. Myös Sympiksistä voidaan tehdä lähete HAL-poliklinikalle.

HAL-poliklinikalla selvitetään raskaana olevan naisen kokonaistilanne päihteiden käytön, sosiaalisen ja terveydellisen tilan suhteen ja hänet/pariskunta ohjataan tarvittaessa päihdekuntoutukseen.

Neuvolakontakti on tärkeä käynnistää, sillä itse raskauden seuranta tapahtuu neuvolassa.

Nuoren tilanteesta tehdään joko hänen luvallaan ilmoitus sosiaalitoimeen tai ennakkollinen lastensuojeluilmoitus.

thl.fi/fi/web/lastensuojelukasikirja/tyoprosessi/lastensuojeluilmoitus-ja-lastensuojeluasian-vireilletulo/ennakollinen-lastensuojeluilmoitus

Raskaana olevalla henkilöllä on oikeus saada välittömästi riittävät päihteettömyyttä tukevat sosiaalipalvelut. Kyseessä on niin sanottu subjektiivinen oikeus. Se velvoittaa kuntaa toimimaan heti, kun kunta saa tiedon raskaana olevasta henkilöstä, joka on huolissaan omasta päihteidenkäytöstään.

Nuoren/pariskunnan aluesosiaalitoimen tai jälkihuollon omatyöntekijä voi järjestää raskaana olevan asumisen esim. Tilapäiseen asumiseen (ks. edellä muut asumisratkaisut) tai Ensikotiin

www.helsinginensikoti.fi/

Ensikoti ry:n avopalveluyksikkö Pesässä tehdään etsivää ja matalan kynnyksen työtä raskaana olevien päihteidenkäyttäjien parissa.

www.helsinginensikoti.fi/autamme/hoidolliset-avopalvelut/pida-kiinni-avopalveluyksikot-pesa-ja-esmiina/

Lastensuojelun asiakkuus ei käynnisty lapsen syntymän jälkeen automaattisesti, mutta jos nuori ei irrottaudu päihteistä / on asunnoton, asiakkuus käynnistyy ja lapsen oikeus turvalliseen kehitykseen ja kasvuympäristöön pyritään takaamaan ottamalla hänet heti syntymän jälkeen huostaan.

thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/mita-on-lastensuojelu

Jos nuori ei halua pitää lasta

Nuori ohjataan terveysasemalle, mistä hän saa lähetteen raskaudenkeskeytykseen.

Raskauden keskeyttämisen yhteydessä olisi hyvä käydä keskustelu raskauden ehkäisystä jatkossa ja ohjata nuori Kalasataman keskitettyyn ehkäisyneuvolaan.

www.hel.fi/sote/toimipisteet-fi/aakkosittain/kalasataman-thk/ehkaisyneuvonta

Kuva: Janne Toivoniemi

Haaste

Seksuaalinen kaltoinkohtelu ja vastikkeellinen seksi

Seksuaalisella kaltoinkohtelulla tarkoitetaan kaikkia seksuaalista itsemäärämis-oikeutta loukkaavia tekoja ja tilanteita. Seksuaalista kaltoinkohtelua on mm. häirintä, ahdistelu, seksuaaliseen tekoon pakottaminen tai painostaminen ja raiskaus.

Seksuaalista kaltoinkohtelua voi kohdata kuka tahansa. Päihteitä aktiivisesti käyttävillä naisilla, asunnottomilla sekä seksuaali-, sukupuoli- ja muihin vähemmistöihin kuuluvilla on muuta väestöä korkeampi riski kohdata seksuaalista kaltoinkohtelua. Seksuaalinen kaltoinkohtelu ei aina täytä seksuaalirikoksen tunnusmerkkejä.

Vastikkeellisen seksin termillä kuvataan tilanteita, joissa seksi toimii vaihtokaupan välineenä esimerkiksi päihteisiin, ruokaan, rahaan tai yösiijaan. Vastikkeellinen seksi on päihde maailmassa hyvin yleinen ilmiö ja monille päihteiden aktiivikäyttäjille selviytymiskeino arjessa.

Ratkaisuehdotuksia

Jos epäilet nuoren kohdanneen seksuaalista kaltoinkohtelua, esimerkiksi raiskauksen, tai vastikkeellista seksiä, kuten saaneen yösijan seksiä

vastaan, kysy niistä suoraan nuorelta myötätuntoisesti kahdenkeskeisessä ja turvallisessa tilassa.

Vinkkejä puheeksi ottamiseen

- » Oletko ollut seksuaalisissa tilanteissa, jotka aiheuttavat epämuokavaa oloa tai pelkoa?
- » Oletko joutunut tekemään seksin aikana jotain, mitä et ole halunnut?
- » Onko sinulla ollut seksiä, jossa sinua on satutettu? Milloin se tapahtui?
- » Oletko ollut tilanteessa, jossa olet joutunut vaihtamaan seksiä esim. yöpaikkaan, päihteisiin tai rahaan?
- » Minulla on herännyt hyvinvointiasi huoli, koska...haluatko puhua siitä?
- » Kiitos, että kerroit.
- » Sinä et ole tehnyt mitään väärää, tapahtunut ei ole sinun syysi.

...

Jos nuori on raiskattu tai yritetty raiskata:

- » Jos tilanne on akuutti tai raiskaus on juuri tapahtunut, soita heti hätänumeroon 112.
- » Jos tilanteesta on kulunut aikaa pyydä nuorta tekemään asiasta rikosilmoitus mahdollisimman pian.

Seri-tukikeskus palvelee 24/7 seksuaaliväkivaltaa kokeneita, hakeutuminen ei edellytä rikosilmoituksen tekemistä. Päivystyspuhelin 040 701 8446, os. Haartmaninkatu 2, k-porras, 1.kerros.

Raiskauskriisikeskus Tukinainen tarjoaa kriisitukea, oikeudellisia palveluita ja seksuaalineuvontaa.

- » **Kriisipäivystys** ma-to klo 9–15, viikonloppuna ja pyhinä sekä niiden aattona klo 15–21, ei perjantaisin. p. 0800-97899
- » **Juristipäivystys** ma-to klo 13–16, p.0800-97895

Jos nuori myy seksipalveluita tai hänellä on vastikkeellista seksiä

Pro-tukipiste ry tarjoaa matalan kynnyksen tukea, neuvontaa ja terveyspalveluita sekä yhteisöllistä toimintaa. Toiminta on tarkoitettu kaikille ihmisille, jotka tekevät seksi- tai erotiikka-alan työtä, tarjoavat vastikkeellista seksiä tai ovat joutuneet ihmiskaupparikoksen uhriksi.

- » Urho Kekkosen katu 4-6 B, 5. krs 00100 Helsinki
p. 040 650 3705

[🔗 protukipiste.fi](https://www.protukipiste.fi)

...

Jos nuori on kohdannut seksuaalista kaltoinkohtelua tai vastikkeellista seksiä ja haluat konsultoida ammattilaista nuoren tukemiseen liittyen:

- » Nuorten Exit
p. 0445500600
info@exitry.fi

PÄIHTEIDEN KÄYTTÖ

Haaste

Hoidon ulkopuolella oleminen ja akuutin päihdevieroituksen tarve

Alkoholin, lääkkeiden ja huumeiden runsas ja/tai pitkäaikainen käyttö heikentää nuoren kokonaisvaltaista hyvinvointia ja vaikuttaa alentavasti/negatiivisesti nuoren elämänlaatuun. Nuorta voidaan auttaa päihteiden käytön hallinnassa erilaisin menetelmin, jotka valikoituvat nuoren omista toiveista ja tarpeista käsin.

Ratkaisuehdotuksia

Haittoja vähentävä työ

Jos nuori ei halua vielä irrottautua päihdeidenkäytöstä, käytöstä tulisi pyrkiä tekemään mahdollisimman turvallista haittoja vähentävällä työotteella. Samalla nuorelle on hyvä kertoa olemassa olevista päihdepalveluista.

Lisäksi nuoren kanssa olisi hyvä käydä keskustelua siitä mitä päihteitä hän käyttää ja kuinka paljon. Nuorelta olisi myös hyvä kysyä onko hän halukas vähentämään tai lopettamaan päihdeiden käytön ja millaista tukea hän toivoo tilanteeseensa.

• • •

Kuva: Janne Toivoniemi

Opioidiriippuvaisten korvaushoito

Korvaushoitoyksiköt tarjoavat opioidiriippuvaisten korvaushoitoa nuorille, joilla on todennettu opiaattiriippuvuus sekä arvioitu tarve korvaushoidolle. Korvaushoidon tavoitteena on estää tai merkittävästi vähentää laittomien opioidien käyttöä, rikollisuutta ja käyttöön liittyviä terveysriskejä sekä mahdollistaa riippuvuuksien hoito ja psykososiaalinen kuntoutus.

Korvaushoitoon ohjaamisen yhteydessä nuoren kanssa on hyvä keskustella, miksi hän haluaa hakeutua korvaushoitoon ja ovatko hänen käsityksensä hoidosta oikeat. Korvaushoito on raskasta ja sitovaa päivittäisine klinikalla käynteineen.

www.hel.fi/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/terveydenhoito/paihdepalvelut/opioidikorvaushoidon-arviointipoliklinikka

...

Päihdevieroitus

Mikäli nuori on halukas vähentämään tai lopettamaan päihteidenkäytön tai nuorella on akuutti päihdevieroituksen tarve hänet voidaan saattaa

Päihdepoliklinikan vastaanotolle ilman ajanvarausta/VIA –vastaanotto:

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/mielenterveys-ja-paihdepalvelut/paihdepalvelut/paihdepoliklinikat/#content

Matalan kynnyksen terveys- ja päihdepalveluiden **Sympiksiin** (mm. suomensisäisesti huumausaineita käyttävien sosiaali- ja terveysneuvonta, myös lähetteet päihdevieroitukseen ja korvaushoidon arviointipoliklinikalle). Lääkäri pitää Symppisten eri toimipisteissä vastaanottoa viikoittain.

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/mielenterveys-ja-paihdepalvelut/paivatoiminta/symppikset/

Nuorisoasemat tarjoavat matalalla kynnyksellä palveluita 13–23-vuotiaille päihteidenkäytöllä oireileville nuorille ja heidän läheisilleen.

www.hel.fi/helsinki/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/mielenterveys-ja-paihdepalvelut/paihdepalvelut/nuorisoasema/

Haaste

Pidemmän päihdehoidon ja -kuntoutuksen tarve

Pidempiaikaisen päihdekuntoutuksen avulla nuorta autetaan toipumaan päihderiippuvuudesta ja selviytymään päihteiden käytön aiheuttamista pidempiaikaisista elämäntilanteen ongelmista.

Ratkaisuehdotuksia

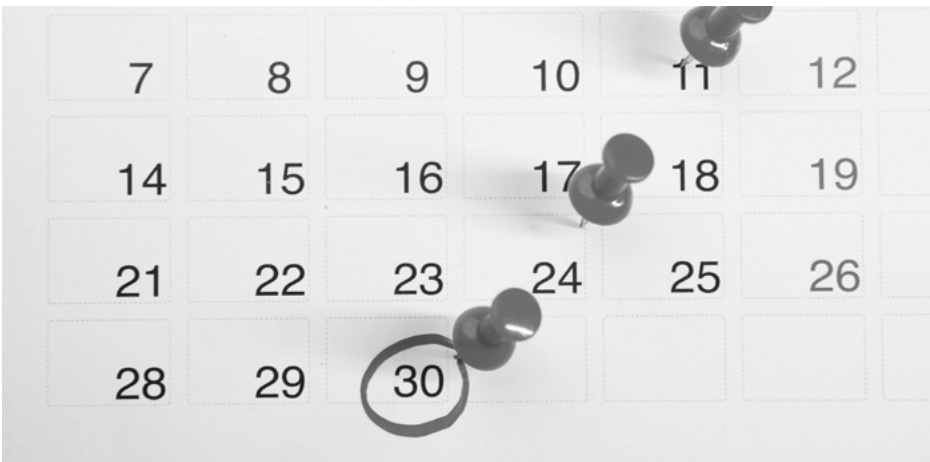
Päihdekuntoutus

Akuutin päihdevieroituksen jälkeen nuorella on mahdollisuus hakeutua päihdekuntoutukseen ja siitä edelleen päihdehuollon asumispalveluihin.

Päihdekuntoutus on tarpeellista nuorille, joille avohoidon palvelut eivät ole riittäviä tai tarkoituksenmukaisia. Päihdehuollon kuntouttavaa laitoshoidoa toteutetaan päihdekuntoutus Luodos-

sa. Nuori voi hakeutua kuntoutukseen päihdepoliklinikan tai nuorisoaseman kautta.

Päihdehuollon jälkikuntoutus alkaa, kun nuori on pidemmällä toipumisessa. Jälkikuntoutuksen tuki on pitkäkestoisista ja käytännönläheistä arkielämän ongelmien selvittelyä sekä ammatillista- ja sosiaalista kuntoutusta.

Kuva: Towfiq barbhuiya / Unsplash

RIKOSOIKEUDELLISET ASIAT

Haaste

Tulossa oleva oikeudenkäynti ja vankeusaikaan/vapautumiseen valmistautuminen

Rikosasian käsittelyssä on monia vaiheita riippuen kysymyksessä olevan rikos-epäilyn vakavuudesta. Mahdolliseen tulossa olevaan oikeudenkäyntiin ja vankeusaikaan/vapautumiseen on hyvä valmistautua. Prosessin eri vaiheissa voi olla mukana muun muassa oikeuslaitos, rikosseuraamuslaitos sekä yhdyskuntaseuraamuslaitos.

Ratkaisuehdotuksia

Rikosseuraamuslaitos (RISE)

Rikosseuraamuslaitos vastaa vankeusrangaistusten täytäntöönpanon ja vapautumisen valmistelun lisäksi yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta. Suurimmalla osalla nuorista on ensisijaisesti yhdyskuntaseuraamuksia, ennen ehdotonta vankeutta.

Jos nuorella on asiakkuus Rikosseuraamuslaitoksessa ja hän antaa luvan olla yhteydessä Riseen, voi hänen kanssaan yhdessä soittaa sen toimipisteen päivystysnumeroon, missä asiakkuus on.

Helsingin yhdyskuntaseuraamustoimiston päivystysnumero on 029 56 80052. Vastuualueeseen kuuluu helsinkiläisten

yhdyskuntaseuraamukset sekä siviilistä vankilaan lähtevien sijoittelu.

...

Yhdyskuntaseuraamukset

työtä seuraavien yhdyskuntaseuraamusten osalta:

- » ehdollisen vankeusrangaistuksen oheen liitettävä valvonta
- » yhdyskuntapalvelu
- » nuorisorangaistus
- » ehdonalaisen vapauden valvonta
- » valvontarangaistus

 www.rikosseuraamus.fi/fi/index/taytantonpano/gakxoEGOS/yhdyskuntaseuraamukset

Kuva: Janne Toivoniemi

Tuleva oikeudenkäynti

Jos nuorella on tulossa oikeudenkäynti, jonka ajankohdasta hänellä ei ole tietoa, voidaan ottaa käräjäoikeuteen yhteys ja selvittää oikeudenkäynnin ajankohta.

• • •

Nuoren rangaistusajan suunnittelu

www.rikosseuraamus.fi/fi/index/taytantonpano/vangeille/vankilaanlahtoonvalmistautuminen

• • •

Valvonta ja valvoja

www.rikosseuraamus.fi/fi/index/taytantonpano/gakxoEGOS/valvontajavalvoja

Vapautumisen jälkeistä tukea tarjoaa Kriminaalihuollon tukisäätiö

www.krits.fi/

Haaste

Väkivallan uhka parisuhteessa tai kadulla

Nimensä mukaisesti lähisuhdeväkivaltatilanteissa tekijä ja uhri ovat keskenään läheisessä suhteessa joko perheenjäsenenä tai pari/seurustelusuhteessa. Lähisuhteen vuoksi tilanne voi olla nuorelle ristiriitainen ja asiaan tulee puuttua hienovaraisesti.

Ratkaisuehdotuksia

Jos nuori elää väkivaltaisessa parisuhteessa tai on väkivallan uhan alla, nuoren kanssa tulisi keskustella tilanteesta ja ohjata nuorta:

Hakeutumaan akuutissa lähisuhdeväkivaltatilanteessa Turvakotiin.

www.nollalinja.fi/turvakoti/turvakotien-yhteystiedot/#p%C3%A4%C3%A4kaupungin

Tekemään poliisille rikosilmoitus väkivallan kohteeksi joutumisesta ja olemaan yhteydessä Rikosuhripäivystykseen tarvittaessa.

www.riku.fi/yhteystiedot/

...

Kuva: cottonbro

Naiseen kohdistuvassa parisuhde-
väkivaltatilanteessa esim. nais erityi-
nen työskentelyote ja **Tyttöjen talon**
tarjoama tuki voisi tulla kysymykseen.

tyttojentalo.fi/tyttojen-talo

Naisten linja auttaa väkivaltaa koke-
neita naisia, tyttöjä ja heidän lähei-
siään.

naistenlinja.fi/etusivu

...

Seri-tukikeskus palvelee 24/7 seksu-
aaliväkivaltaa kokeneita. Hakeutuminen
ei edellytä rikosilmoituksen tekemis-
tä. Päivystyspuhelin 040 701 8446 os.
Haartmaninkatu 2, k-porras, 1.kerros.

...

Väkivaltatilanteisiin osalliset voidaan
ohjata esimerkiksi **lähisuhdeväkival-
tayksikköön**, joka tarjoaa laaja-alaista
tukea sekä yksilöille että pariskunnille

[paakaupunginturvakoti.fi/
avoyksikko/](https://paakaupunginturvakoti.fi/avoyksikko/)

...

Lyömätön linja auttaa erityisesti mie-
hiä lähisuhde- ja perheväkivaltatilan-
teissa.

[www.miessakit.fi/
toimintamuodot/lyomaton-linja/](https://www.miessakit.fi/toimintamuodot/lyomaton-linja/)

...

Aggredi auttaa kodin ulkopuolisiin vä-
kivaltarikoksiin syyllistyneitä.

rikoksentorjunta.fi/aggredi

Kuva: cottonbro

ONGELMAT PALVELUJEN TOTEUTUMISESSA

Ratkaisuehdotuksia

Potilas- ja sosiaaliasiamies

Jos nuori on tyytymätön saamaansa palveluun, hoitoon tai kohteluun, tai tarvitsee neuvoja oikeuksistaan sosiaali- ja terveydenhuollossa, voi olla yhteydessä sosiaali- ja potilasasiamieheen.

www.hel.fi/sote/toimipisteet-fi/aakkosittain/asiamiehet/yhteystiedot-ja-tehtavat

...

Eduskunnan oikeusasiamies

Eduskunnan oikeusasiamiehen puoleen voi kääntyä, kun epäilee, että viranomainen tai virkamies ei ole noudattanut lakia tai täyttänyt velvollisuuksiaan tai jos kantelija epäilee, että perus- ja ihmisoikeudet eivät ole toteutuneet asianmukaisesti.

www.oikeusasiamies.fi/fi/kantelu-oikeusasiamiehelle

Kuva: Janne Toivoniemi

Kuva: Janne Toivoniemi

